

Sovittelu ja anteeksipyytäminen

”Sovittelussa tärkeää ei ole syyllisten etsiminen tai rankaiseminen, vaan myönteisten ratkaisujen löytäminen ja sovinnon hengen palauttaminen.”

Mitä sovittelulla tarkoitetaan?

Sovittelu on arkipäiväinen ilmiö, josta jokaisella on omakohtaista kokemusta. Arjen sovittelemalla on yleensä kyse ristiriitatilanteiden selvittelystä puhumalla ja toista osapuolta kuuntelemalla. Jos tilanne on päässyt kärjistymään pahasti, sovitteluun voidaan joskus tarvita ulkopuolisen puolueettoman tahon apua. Arjen sovittelemalla ja sovinnontekoon kuuluu usein anteeksipyytäminen ja anteeksiantaminen sekä yhteinen päätös vastaavien tilanteiden välttämiseksi tulevaisuudessa. Koulumaailmassa vertaissovittelu on viime vuosina yleistynyt oppilaiden ristiriitojen ratkaisumenetelmänä.

Sovittelu on tärkeä osa myös kansainvälistä rauhantyötä. Kansainvälinen sovittelu ei perusajatukseltaan juuri eroa muiden alojen sovittelemasta. Sovittelua voidaan käyttää ennaltaehkäisevänä keinona konfliktin syttymisen estämiseksi tai jo puhjetun konfliktin ratkaisemisessa. Sovittelu perustuu voimankäytön ja väkivallan välttämiseen ja pyrkimykseen löytää tilanteeseen rauhanomainen ratkaisu. Kolmannen osapuolen johtamaa sovittelemalla käytetään vaikeiden konfliktien ratkaisuun erityisesti silloin, kun vihamielisyydet ovat syviä ja jatkuneet pitkään tai kun osapuolten omat sovintoyritykset eivät ole tuottaneet tulosta.

Arvaa mitä sovitellaan -tehtäväidea:

Keskustelkaa yhdessä siitä, mitä sovittelu tarkoittaa. Oppilaat voivat pohtia, tuleeko heille mieleen tilanteita, joista olisi voitu selvitä sovittelemalla. Suomen YK-liiton verkkosivuilta www.ykliitto.fi/kouluttaa/tehtavia_kouluille on tulostettavissa esimerkkejä riitatilanteista, joihin oppilaiden tulee keksiä ratkaisua.

Oppilaat voivat pareittain näyttää tilanteen, ja toiset yrittävät arvata, mistä riidassa on kyse. Miettikää lopuksi yhdessä sovinnollista ratkaisua riidalle.

10 Päiviä, joihin teemat soveltuvat:

- 21.9. Kansainvälinen rauhanpäivä
- 2.10. Kansainvälinen väkivallattomuuden päivä
- 16.11. Kansainvälinen suvaitsevaisuuden päivä
- 29.5. Kansainvälinen rauhanturvaajien päivä